

622

UDENRIGSMINISTERIET

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag

Journalnummer

1

400.C.2-0

EUK

12. marts 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt revideret grundnotat vedrørende meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: På vej mod bæredygtig produktion – Status over gennemførelsen af Rådets direktiv 96/61 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, KOM(2003) 354 final.

P. B. Orskov

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Om Danmarks besvarelse af en række spørgsmål stillet af Kommissionen i forb. med Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: På vej mod bæredygtig produktion – Status over gennemførelsen af Rådets direktiv 96/61 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Kommissionen har stillet de nedenstående spørgsmål i forbindelse med meddelelsen. Miljøministeriet agter at svare på spørgsmålene som angivet nedenfor.

Spørgsmålene 1 a og b: Er der behov for yderligere handling på EU-plan for at få løst gennemførelsesproblemerne, eller bør de nuværende og kommende medlemsstater løse dem hver for sig? og

Hvis der er behov for handling, af hvilken type bør den da være?

Svar:

Danmark har gennemført IPPC-direktivet i dansk ret. Der er ikke fra dansk side behov for yderligere handling på EU-plan. Danmark har haft stor nytte af den uformelle erfaringsudveksling, der finder sted i den af Kommissionen nedsatte "IPPC Expert Group", og opfordrer til at dette samarbejde fortsætter.

Spørgsmål 2: Hvad bør der gøres på EU-, nationalt, regionalt eller lokalt plan for at gøre det lettere for anlæggene, særlig de små og mellemstore virksomheder, at overholde reglerne?

Svar:

Forudsætningen for at især de små og mellemstore IPPC-anlæg skal overholde reglerne er, at informationsudvekslingen om bedste tilgængelige teknik er så målrettet og præcis som mulig. Miljøstyrelsen er for tiden inde i processen omkring formidlingen af de vedtagne BREF-noter. Det er derfor endnu for tidligt at vurdere indsatsen.

Spørgsmål 3: Hvilken rolle kan direktivet og dets informationsudveksling om den bedste tilgængelige teknik spille på den internationale scene for at fremme bæredygtig produktion?

Svar

Danmark har den holdning, at direktivet og dets informationsudveksling om BAT principielt er et godt udgangspunkt for en bæredygtig produktion på nationalt såvel som internationalt niveau.

Spørgsmål 4: Fungerer informationsudvekslingen om bedste tilgængelige teknik optimalt, og er BREF-dokumenterne et effektivt gennemførelsesredskab?

Svar:

Danmark har endnu kun begrænsede erfaringer med anvendelsen af BREF-dokumenter i forbindelse med udarbejdelse og revurdering af miljøgodkendelser til IPPC-virksomheder. Det er derfor for tidligt at vurdere anvendeligheden af disse meget omfattende og måske ikke altid let tilgængelige dokumenter i det konkrete arbejde med at udforme miljøgodkendelser. Dokumenternes fyldighed er nødvendig, når de skal dække alle processer i berørte virksomheder i hele EU, men gør samtidig, at det er en udfordring for både virksomheder og godkendelsesmyndigheder at finde frem til netop de afsnit i BREF'en, der er relevante i det enkelte tilfælde. At der ikke findes ressourcer til at oversætte til dansk gør det ikke nemmere.

Danmark deler Kommissionens opfattelse af, at "Sevilla-processen" er positiv. Det er et vigtigt arbejde, der giver forøget viden om mulighederne for teknologivalg og BAT. Det er umiddelbart opfattelsen, at de fleste BREF-dokumenter er nyttige i deres indhold, om end ikke alle kvalitetsmæssigt er på samme højde. Der ligger derfor en stor udfordring, når man i det kommende revisionsarbejde skal tilvejebringe de oplysninger der mangler, for at BREF dokumenterne kan blive endnu bedre og kan lette og styrke godkendelsesmyndighedernes arbejde med at udarbejde gode IPPC-godkendelser.

Spørgsmål 5: Modsvarende direktivets anvendelsesområde, som det er udtrykt i aktiviteter og tærskler, behovet for at gribe ind over for de vigtigste af de miljøpåvirkninger, der stammer fra produktionsprocesser?

Svar:

Danmark medgiver, at afgrænsningen af, hvilke virksomheder der er omfattet af direktivets bilag 1, i nogle tilfælde kan virke både ulogisk og inkonsekvent ud fra et miljøsynspunkt. På den anden side mener Danmark ikke, at dette bør føre til, at listen revideres på nuværende tidspunkt, hvor vi befinder os i en indkørfase. Danmark kan dog støtte Kommissionens bestræbelser på at skabe større overensstemmelse mellem aktivitetslisten i IPPC-direktivet og listen over projekter, der skal underkastes en VVM-vurdering.

Spørgsmål 6: I hvilke tilfælde er fællesskabsdækkende emissionsgrænseværdier som minimumskrav en hjælp til at opnå et højt miljøbeskyttelsesniveau og hindre forvridninger på det indre marked?

Svar:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 4 er det for tidligt at udtale sig om, hvorvidt kravfastsættelsen som følge af BREF-dokumenterne vil føre til skævvridning på det indre marked. Danmark mener principielt, at emissionsgrænseværdier i forbindelse med IPPC godkendelser bør fastsættes nationalt og vil derfor anbefale Kommissionen at afvente indberetningen i henhold til IPPC-direktivets artikel 16,3, inden Kommissionen evt. overvejer at tage skridt til fællesskabsdækkende emissionsgrænseværdier. Under alle omstændigheder bør grænseværdier i forbindelse med IPPC godkendelser for hele fællesskabet kun indføres i de situationer, hvor de er absolut nødvendige.

Spørgsmål 7 a: Er der brug for en indsats for at sikre optimal sammenhæng mellem dette direktiv og andre eksisterende eller potentielle styringsmidler, der benyttes på EU-plan eller nationalt, med det formål at nå EU's miljømål for store industrielle eller landbrugsmæssige anlæg?

Svar:

Danmark er enig med Kommissionen i, at det til enhver tid bør sikres, at der er størst mulig sammenhæng mellem IPPC-direktivet og alternative eller supplerende EU-værktøjer. Dette er af helt afgørende betydning både for den korrekte gennemførelse af reglerne i medlemslandene og for de myndigheder og virksomheder, der skal leve med reglerne. Sammenstød mellem reglerne kan gøre gennemførelsen af reglerne umulige for de enkelte medlemslandene, ligesom det kan medvirke til, at de berørte virksomheder opfatter reglerne som urimelige eller inkonsekvente med deraf følgende håndhævelsesmæssige problemer.

Spørgsmål 7 b: Hvordan kan EU mere specifikt fremme supplerende udnyttelse af markedsbaserede virkemidler, herunder national emissionshandel, og frivillige ordninger?

Svar:

Danmark finder på nuværende tidspunkt, at det er for tidligt at komme med en officiel tilkendegivelse om, hvorvidt indsatsen over for større industrielle aktiviteter og intensive husdyrbrug bør forbedres ved hjælp af supplerende styringsmidler. Danmark er fortsat positive over for IPPC-direktivet og arbejder aktivt for at virkeliggøre direktivets intentioner.

Danmark er interesseret i at udvikle markedsbaserede virkemidler som supplement til de traditionelle styringsinstrumenter.

REVIDERET GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG.

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: På vej mod bæredygtig produktion – Status over gennemførelsen af Rådets direktiv 96/61 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening,

KOM (2003) 354 final.

1. Status

Kommissionen sendte den 23. juni 2003 ovennævnte meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, det Europæiske økonomiske og sociale udvalg og regionsudvalget.

Meddelelsen er en status for gennemførelsen af Rådets direktiv 96/61 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet).

Kommissionen har sendt meddelelsen til en bred høring og rejser i den forbindelse en række spørgsmål, som alle medlemslande og øvrige interessenter opfordres til at besvare. Kommissionen vil aflægge rapport til EU-institutionerne om resultaterne af høringen og om medlemslandene officielle svar på den generelle spørgerunde i første halvdel af 2004.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om meddelelsen ved foreløbigt grundnotat den 16. juli 2003

2. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse indeholder den første officielle samlede fremstilling af IPPC-direktivet og dets virkemidler samt sammenhængen til EU's miljøpolitik på området for industrianlæg.

Meddelelsen indeholder en statusrapport for gennemførelsen af Rådets direktiv 96/61 (IPPC-direktivet) og sammenhængen til EU's andre virkemidler.

Kommissionen stiller i forbindelse med meddelelsen en række spørgsmål, som medlemslandene og alle øvrige alle interessenter opfordres til at besvare (spørgerunde).

Kommissionen ønsker med denne meddelelse at sende et signal til medlemslandene og kandidatlandene om, at direktivets hovedformål kun nås, hvis de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen, yder en konstruktiv indsats i samspil med virksomhederne. Hvis medlemsstaterne ikke lever op til deres forpligtelser, kan det efter Kommissionens opfattelse blive nødvendigt at overveje en højere grad af harmonisering af reglerne om godkendelse, eller at tage alternative midler i brug.

Kommissionen ønsker på baggrund af meddelelsen at lægge op til en bred europæisk høring om de faktuelle omstændigheder omkring gennemførelsen af IPPC-direktivet i de enkelte lande og om udviklingspotentialer for fremtidig regulering af store industrielle punktkilder. IPPC-direktivet er et

af de centrale virkemidler til fremme af bæredygtige produktionsmønstre. Men EU råder også over andre virkemidler, der er rettet mod de økonomiske og sociale dele af bæredygtighedsbegrebets fundament.

Kommissionen mener derfor, at IPPC-direktivet skal ses som et af flere EU-bidrag til den globale proces, der blev sat i gang under verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg. EU bør spille en aktiv rolle, så også ikke-europæiske lande kan få udbytte af den ambitiøse indsats, som IPPC-direktivet repræsenterer.

Kommissionen oplyser bl.a. i meddelelsen:

- at det endnu er for tidligt at udtale sig om direktivets resultater for miljøet;
- at gennemførelsen af direktivet i store træk er forløbet tilfredsstillende;
- at Kommissionen har kontrolleret gennemførelsesbestemmelserne i de enkelte medlemslande og kandidatlande;
- at direktivet i sig selv indeholder visse tvetydigheder, der giver problemer for gennemførelsen;
- at den første obligatoriske indrapportering til Kommissionen i henhold til direktivet om repræsentative emissionsgrænseværdier til luft, vand og jord viste store forskellige i den måde myndighederne fastsætter grænseværdier på, hvorfor medlemslandenes indrapportering havde begrænset værdi for Kommissionen;
- at anvendelse af bedste tilgængelige teknik ikke i sig selv forringer konkurrenceevnen for en virksomhed, men at myndighederne bør være opmærksom på investeringscykluser i de enkelte brancher;
- at små og mellemstore virksomheder formentlig udgør en stor del af alle IPPC-anlæg i Europa, og at der derfor bør ydes særlig vejledning til driftsledere af sådanne anlæg med henblik på virkeliggørelse af direktivets intentioner om anvendelse af bedste tilgængelige teknik;
- at IPPC-direktivet og formidlingen af den bedste tilgængelige teknik spiller en væsentlig rolle for den globale indsats for at rette op på ubæredygtige mønstre i udviklingslandene;
- at Kommissionen i det store og hele finder "Sevilla-processen"¹ positiv;
- at Kommissionen i andet kvartal af 2004 vil fremlægge en rapport om resultaterne af den indrapportering, som medlemslandene skal foretage inden 1. oktober 2003;
- at Kommissionen er klar til at overveje at indføre en række yderligere aktiviteter/ virksomhedstyper under direktivets anvendelsesområde, bl.a. fordi direktivets tærskelværdier er uhensigtsmæssige ud fra en konkurrencemæssig betragtning;
- at Kommissionen overvejer, om alle affaldshåndteringsanlæg over en rimelig kapacitetstærskel bør være omfattet af direktivet;
- at Kommissionen vil undersøge om der er behov for større overensstemmelse mellem aktivitetslisten i IPPC-direktivet og VVM-direktivet;
- at forslaget til EU-parlamentets og Rådets direktiv om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasser rejser en række principelle spørgsmål om emissionshandel kontra regulering på grundlag af bedste tilgængelige teknik;
- at Kommissionen vil analysere behovet for emissionsgrænseværdier på fællesskabsplan, og at dioxiner og furaner umiddelbart kandiderer hertil;
- at aktiviteterne under det sjette forskningsprogram² kan styrke den integrerede forebyggelse og bekæmpelse af forurening, bl.a. ved at bidrage til ajourføringen af BREF-noter³.

¹ Den informationsudveksling om bedste tilgængelige teknik og om overvågning, som direktivet er grundlaget for, og som udmøntes i de såkaldte BREF-dokumenter.

² Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 1513/2002/EF, EFT L 232 af 29/8/2002, s. 1-33

Kommissionen konkluderer i rapporten, at en vellykket gennemførelse af IPPC-direktivet er helt centralt for tilvejebringelsen af mere bæredygtige produktionsmønstre i Europa og et sundere miljø for Europas borgere. Samtidig ser Kommissionen direktivet som et middel til at realisere en række af EU's øvrige politiske målsætninger, nemlig behovet for at fremme innovation og modernisering i industrien, økonomisk og social samhørighed samt fair og sund konkurrence på det indre marked.

Kommissionen fremhæver, at det er en vigtig forudsætning for en vellykket gennemførelse af direktivet – udover behovet for informationsudveksling om bedste tilgængelige teknik – at de kompetente myndigheder præges af sagkundskab, integritet og ydedygtighed, og at de har evnen til at udvikle et godt samarbejde med interessenterne, herunder især virksomhederne.

En vellykket gennemførelse af IPPC-direktivet vil være et stort bidrag til en række af de tiltag, der er under udarbejdelse som led i sjette miljøhandlingsprogram. Det gælder f.eks. temastrategierne for luftforurening, havmiljø, jordbundsbeskyttelse og bæredygtig udnyttelse og forvaltning af ressourcer samt klimaændringsstrategien.

3. Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om en meddelelse.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige og økonomiske administrative konsekvenser:

Meddelelsen har ikke umiddelbare lovgivningsmæssige og økonomiske administrative konsekvenser for Danmark.

Beskyttelsesniveauet

Meddelelsen ændrer i sig selv ikke beskyttelsesniveauet.

5. Høring

Meddelelsen blev sendt i høring den 14. juli 2003 til 14 interessenter med frist for kommentarer den 15. september 2003. Ved fristens udløb var der modtaget høringssvar fra KL, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Amtsrådsforeningen, Landbrugsraadet, Dansk Landbrug og Dansk Energi.

Miljøstyrelsen har specielt hæftet sig ved, at flere høringsparter opfordrer til en mere målrettet og modtagerorienteret information til virksomhederne om, hvordan man bedst opfylder IPPC-direktivets krav. Flere peger også på, at BREF-noterne er så omfangsrige, at de i praksis er meget vanskelige at anvende.

Amtsrådsforeningen fremhæver bl.a. særligt det dialogbaserede tilsyn som et væsentligt værktøj til at fremme direktivets intentioner om bedste tilgængelige teknik. Amtsrådsforeningen gør endvidere opmærksom på, at afgrænsningen af, hvilke virksomheder der er omfattet af IPPC-direktivet, ikke forekommer logisk, hvis man ser på virksomhedernes miljøpåvirkning.

³ EU-Kommissionen udsender løbende de såkaldte "BAT reference documents" (BREF-noter) for samtlige IPPC-virksomhedstyper. Disse BREF-noter indeholder værdifuld information om branchen og en vurdering af, hvad der helt generelt må anses for BAT, herunder især det referenceniveau for emissioner, som svarer til BAT.

Dansk Landbrug og Landbrugsraadet fremhæver bl.a. det positive i, at BREF-dokumenterne kan anvendes som grundlag for at stille krav til leverandører i produktkæden og dermed bidrage til et bedre beskyttelsesniveau, også uden for EU. Herudover efterlyser de to landbrugsorganisationer forenkling af ansøgningsproceduren. Desuden fremhæves det, at der er en risiko for, at BREF-dokumenterne anvendes som "facitliste", hvis de ikke håndteres af myndigheder med et højt fagligt kompetenceniveau.

Efter at Miljøstyrelsen har udarbejdet udkast til svar på de af Kommissionen stillede spørgsmål, er sagen blevet sendt til høring i Specialudvalget for miljøspørgsmål den 18. februar 2004 med frist den 24. februar.

Dansk Industri lægger stor vægt på, at miljøregler og ikke mindst håndhævelsen af disse bliver ensartet på tværs af medlemslandene. DI finder det derfor vigtigt, at indsatsen i de kommende år rettet herimod, ikke mindst i lyset af den kommende udvidelse.

DI er enig i, at arbejdet med at lave BAT-noter er vigtigt og fører til forøget viden om muligheder for teknologivalg i de berørte brancher. BAT-noterne er imidlertid i den nuværende form for omfattende og for u håndterlige til at være anvendelige i det konkrete godkendelsesarbejde, ligesom der stadig er usikkerhed om deres retlige status.

DI kan derfor tilslutte sig den i notatet beskrevne danske holdning, idet man dog godt kunne ønske sig en lidt stærkere betoning af, at ikke blot implementeringen, men også håndhævelsen af direktivet skal være ensartet i alle medlemslandene, også de ti nye.

Specialarbejderforbundet har ingen bemærkninger.

Der er ikke indkommet yderligere høringssvar.